

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Janásek, J. 1954: Některé archeologické nálezy z Doloplaz u Nezamyslic. *Sborník SLUKO, oddíl B II*, 25–30.

Kolníková, E. 2012: *Němčice: ein Macht-, Industrie- und Handelszentrum der Latènezeit in Mähren und Siedlungen am ihren Rande: kommentierter Fundkatalog Münzen*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 43. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Rieckhoff, S. 2008: *Geschichte der Chronologie der Späten Eisenzeit in Mitteleuropa und das Paradigma der Kontinuität* [online]. Leipziger online-Beiträge zur Ur und Frühgeschichtlichen Archäologie 30 [cit. 2018-05-25]. Dostupné z: https://www.gko.uni-leipzig.de/fileadmin/user_upload/historisches_seminar/02urundfruehgeschichte/Online_Beitraege/OnlBei30.pdf

Venclová, N. 2016: *Němčice and Staré Hradisko. Iron Age glass and glass-working in Central Europe*. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Venclová, N. 2008: *Archeologie pravěkých Čech 7. Doba laténská*. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Resumé

Doloplazy (Bez. Prostějov), „U hřiště“, Parz. Nr. 74/22. Latènezeit (LT A und LT D). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 2. Doloplazy, okr. Prostějov, „U hřiště“. Půdorys laténského objektu č. 503.

Abb. 2. Doloplazy, Bez. Prostějov, „U hřiště“. Grundriß des latènezeitlichen Objekts Nr. 503.

HNĚVOTÍN (OKR. OLOMOUC)

„Dolní slavonínská“. Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1123671: 551779; 1123742: 551817; 1123756: 551772.

V březnu 2017 bylo pracovníky Archeologického centra Olomouc prozkoumáno 12 archeologických objektů pod stavbou retenční nádrže pro firmu Wanzl na východním okraji obce (Kalábek 2017). Lokalita se nachází v průmyslové zóně, na mírném svahu mezi silnicí Olomouc–Hněvotín a Hněvotínským potokem s nadmořskou výškou 246–249 m. Sídlištní objekty datujeme do laténu a mladší doby římské. Mezi laténskými objekty se objevují mělké jamky, chaty a mělká soujámí. Chaty mají obdélný půdorys s orientací delší osy ve směru východ–západ a rozměry 5 × 3 m (obj. 8), 5,2 × 4,9 m (obj. 9), 4,8 × min. 3 m (obj. 11). Ve dně chat byly zaznamenány v hlavní ose sloupové jamky.

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2017: Funerální a sídlištní památky z laténu a doby římské z Hněvotína. In: *Ročenka 2016*. Archeologické centrum Olomouc (v tisku).

Resumé

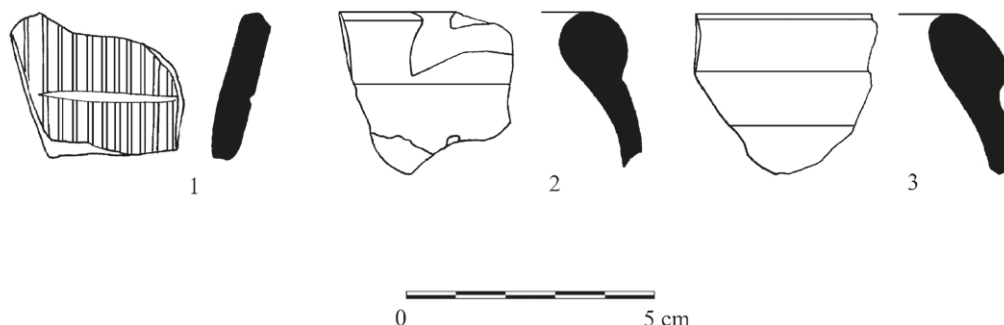
Hněvotín (Bez. Olomouc), „Dolní slavonínská“. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

HNOJICE (OKR. OLOMOUC)

„Mošfanky“. Doba laténská. Sídliště (?). Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2017 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci kolekci archeologických nálezů ze známé polokulturní lokality v trati „Mošfanky“ na katastru Hnojic (např. Trňáčková 1968, 24; Tymonová 1989, 19, tab. I: 3; IV; Prečanová, Vrána 1999, 209; Daňhel 2015, 179–180). Mezi pravěkými až raně novověkými střepy se vyskytují také tři ovalené okraje, typické pro laténské situlovité nádoby (obr. 3: 2–3), a jedna výduť zdobená svislým rýhováním (obr. 3: 1). Všechny střepy jsou vyrobeny z keramického těsta obsahujícího tuhu. Bližší časové zařazení by mohlo odpovídat stupňům LT B – LT C. Tyto nové nálezy indikují využití této lokality i v mladší době železné.

Lukáš Hlubek

Obr. 3. Hnojice, „Mošťanky“. Výběr materiálu.

Abb. 3. Hnojice, „Mošťanky“. Auswahl des Materials.

Literatura

Daňhel, M. 2015: Hnojice (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 179–180.

Prečanová, V., Vrána, J. 1999: Hnojice (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 40 (1997–1998), 209.

Trňáčková, Z. 1968: Přírůstky Archeologického oddělení Vlastivědného ústavu v Olomouci v r. 1967. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci* 140, 24–25.

Tymonová, M. 1989: Terénní a sbírkotvorná činnost archeologického oddělení v letech 1986–1988. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci* 260, 16–26.

Resumé

Hnojice (Bez. Olomouc), „Mošťanky“. Latènezeit. Siedlung (?). Oberflächensammlung. Einlagerung den Befunden: Heimatkunde Museum in Olomouc.

HORNÍ KOUNICE (OKR. ZNOJMO)

„Valovo“. Doba laténská. Náhodný nález. Detektorový průzkum.

Nedaleko Valova mlýna u řeky Rokytné na katastru městečka Horní Kounice byla ve svahu v lesní cestě nalezena železná sekerka. Artefakt byl nalezen v prosinci 2017 v hloubce 27 cm bez dalších doprovodných náleзовých okolností.

Z typologického hlediska se jedná o sekeru s nezavřenou tulejí obdélného průřezu a vějířovitě rozšířeným břitem (obr. 4). Celková délka předmětu činí 9,1 cm, délka tuleje ca 5,3 cm, průřez tuleje 3,7 × 2,8 cm a šíře ostří 7,2 cm. Hmotnost nástroje dosahuje před konzervací 230 g. Svými rozměry je tedy možné přiřadit tento nález spíše k menším typům seker tohoto druhu. Tyto nástroje jsou obecně datovány do pozdní doby laténské na základě jejich výskytu na lokalitách z tohoto období. Z moravského prostředí lze uvést analogie např. ze Starého Hradiska, okr. Prostějov (např. Meduna 1961, Taf. 17, 18; Meduna 1970, 19: 10) či Hostýna, okr. Kroměříž (Ludikovský 1984, Taf. 5), hojně exempláře však nacházíme také na nížinných sídlišťích (Meduna 1980, 126). Početně se objevují též v pozdně laténských železných depotech pocházejících především z hradisek jihovýchodní Moravy. Jmenovat lze např. hradisko „Modla“ u Buchlovic, okr. Uherské Hradiště (Čižmář 2014, Abb. 4: 4, 7: 4–10), „Rýsov“ u Provodova, okr. Zlín (Čižmář, Kohoutek, Langová 2014, obr. 3: 5–6, 5: 5, 8: 1–2), „Hrádek“ u Všeminy, okr. Zlín (Čižmář, Kohoutek, Langová 1995, obr. 3: 8). Avšak analogické sekery jsou evidovány taktéž v širším laténském světě (Bataille, Guillaumet eds. 2006).

V místě nálezu nejsou prozatím známy stopy sídlišťních aktivit z pozdní doby laténské. V bezprostřední blízkosti se nachází lokalita „Hradisko“, vzdálená vzdušnou čarou asi 300 m (v nadmořské výšce 350 m), odkud se však nepodařilo dosud získat žádné nálezy a není tedy časově vymezena (Čižmář 2004, 120). Nejbližším pozdně laténským sídlišťem je poloha situovaná zhruba ve vzdálenosti 1,8 km severovýchodním směrem na katastru obce Rešice (Meduna 1980b, 265; Vokáč 2003, 150). Vzhledem k těmto skutečnostem lze nástroj pravděpodobně přiřadit ke ztrátovým předmětům, stejně jako např. obdobný nález z katastru obce Břestek, okr. Uherské Hradiště (Bartík 2016, 237).

Martin Kuča, Irena Ženožičková